

Poslední neděle po Zjevení Páně – 25. ledna 2015

čtení: Mal 3,22-24

kázání:

„Neboť Bůh, který řekl ‚ze tmy ať zazáří světlo‘, osvětlil naše srdce, aby nám dal poznat světlo své slávy ve tváři Kristově.“ (2K 4,6) Kéž tvé světlo osvícuje stejně tak i naše srdce nás dnes!

Mt 17,1-9

Tradičně se za horu, kde mělo dojít k této popisované scéně Proměnění Páně, vydává hora Tábor. Podle ní si husité pojmenovali své město v jižních Čechách a hlavní táborský kostel dodnes nese jméno Proměnění Páně.

Jenže ouha, sestry a bratři, evangelium nám žádnou horu nejmenuje. Jen nám sdělí, že k ní Ježíš došel po šesti dnech od posledních událostí. A za šest dnů se dá dojít i v horách pěšky hodně přes sto kilometrů daleko, zvláště když je člověk uvyklý a trénovaný. Možná uvidíme, že právě neurčité označení „jakási vysoká hora“ bude pro nás mnohem užitečnější, než přesné zjištění souřadnic.

Zajímavé je i to přesné časové určení: po šesti dnech, tedy v den sedmý. To vyvolá u čtenářů Písma hned podnět k přemýšlení. Sedmý den je den Boží blízkosti, den zvláštní, kdy smíme zažívat, co v jiné dny ne. Kdy si smíme dovolit ten „luxus“ věnovat se bohoslužbám, Písmu, modlitbě, společenství církve, Božím záležitostem v tomto světě. Kdy se smíme oprostít od sebe a od svých starostí, od všeho, čemu šest dní v týdnu otročíme, s čím se pachtíme a lopotíme. Po šesti dnech směji učedníci udělat takovou výjimečnou zkušenost, jakou prožijí s Ježíšem na jakési vysoké „Hoře proměnění“.

Ještě je asi důležité alespoň natuknout, po šesti dnech od čeho, od jakých událostí. To byl Ježíš s učedníky u Cesareje Filipovy, na severu Galileje, a ptal se jich, za koho jej lidé považují. A pak se ptal i samotných učedníků. A za ně Petr, skoro jako tiskový mluvčí, odpověděl: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého.“ Ale nesměli to tehdy ještě nikomu říkat. Od té doby začal Ježíš učedníkům odkrývat svou cestu spásy, cestu utrpení, cestu do Jeruzaléma, kde to vezme rozporuplný, strašný konec. A to zas Petr a s ním asi i ostatní slyšet nechtěli. A když se Petr ozval proti takovým řečem, byl velmi rázně odkázán do kázně, poslušnosti a k nereptavému následování. K tomu bylo těch šest dní cesty.

A pak s sebou konečně bere Ježíš Petra a další dva svědky, Jakuba a jeho bratra Jana, na tu vysokou horu, kde je proměněn před jejich očima. Jednak je zalit světlem, září, bělostí, jasem. A jednak s ním rozmlouvají Mojžíš a Eliáš.

Ta zářivost a jas a světlo odkazují ke zjevení, kdy Bůh dává člověku poznat něco ze svých záměrů. A teď je to něco z jeho záměrů s tímto Ježíšem, který je tu takto učedníkům nově nasvícen, aby jej mohli zahlédnout v novém světě.

Vidí jej ve společnosti Mojžíše a Eliáše, dvou mužů, v jejichž příbězích se na různých horách odehrály nesmírně důležité události. Zároveň jsou ty jejich příběhy nejen plné výšinných momentů, ale právě že i velmi zvláštních konců.

Mojžíš vyvedl Izraelce z Egypta, přijal na hoře dar Zákona Božího, byl lidu prostředníkem vůči Bohu, přimlůvcem. Ale do cíle, do Země zaslíbené nedošel. Jen jí z jedné hory přes Jordán zahlédl a zemřel. Ovšem ani hrob nemá. Podle apokryfní židovské tradice, už dobře známé v době Ježíšově a v době vzniku Nového zákona, byl vzat na nebe, k Bohu.

Eliáš na jedné hoře zvítězil nad mnohonásobnou přesilou baalových kněží, na jiné hoře se setkal s Hospodinem a přijal jeho posilující oslovení, vedl svůj zápas o Boží lid tak dlouho, až zbyl opravdu zcela sám, jen se svým učedníkem Elišou. No, to je tedy výsledek! Právě tehdy byl na ohnivém voze vzat do nebe.

Od obou se proto očekávalo, že přijdou ještě něco dopovědět, dokončit, než přijde na svět Mesiáš, Syn Boha živého. Viz. naše dnešní první čtení. A tihle dva jakoby tu měli s Ježíšem poradu. O vítězstvích a skvělých momentech, ale i o prohrách a pádech, o koncích tady na zemi a jak se na to dívají z nebe.

Když to učedníci vidí, opět se ozve Petr, kdo by taky jiný: „Je dobré, že jsme tady, postavíme stany.“ Jsme tady a zůstaňme tady. Už nikam nepůjdeme. Už žádný Jeruzalém, už žádné putování

tím směrem s nepřekným výhledem. Pokud byl minule, když toto navrhoval označen Ježíšem za satana, teď mu ani není dáno domluvit. A s reakcí přichází ještě vyšší autorita než Ježíš sám. Všechno to zastíní opět světlo a ozve se hlas z oblaku, podle všeho rozumějme hlas Boží: „Toto je můj milovaný Syn, toho jsem si vyvolil (dosl. mám v něm zalíbení – i v tom, co dělá, co si předsevzal a usmyslel), toho poslouchejte.“ Když do Jeruzalém, tak do Jeruzaléma! Samému Bohu je po vůli způsob spásy, který chce Ježíš svým životem i svým pozemským koncem naplnit. Ať to tady na zemi vyvolává jakékoliv rozpaky, pohoršení či odpor, z nebe se na to koukají jinak.

To mají teď vědět i jeho učedníci, jako přípravu na Velikonoce, na překonání krize, ale i na později na dobu jejich vlastního misijního působení po vzkříšení, jak naznačuje poslední verš našeho dnešního oddílu: „Nikomou o tom vidění neříkejte, dokud Syn člověka nebude vzkříšen z mrtvých.“

Učedníci si tady na „Hoře proměnění“ prožili setkání s Boží svatostí. Padl na ně strach. Snad to nejvíc zasáhlo a proměnilo je samotné. Snad, protože již proti cestě do Jeruzaléma víckrát už protestovat nebudou. A to přesto, že jim z celého setkání nakonec zbývá jen ten pozemsky obyčejně vyhlížející Ježíš, který k nim přistupuje, dotýká se jich a praví jim: „Nebojte se!“ Praví to nám, svým učedníkům. Ježíš putující do Jeruzaléma, tak obyčejně lidský, putující do Jeruzaléma vstříc svému konci. Nám říká: „Nebojte se!“ I když to tady na zemi není happyend jak ve filmu, z nebe na to koukají jinak, vidí to v jiném světle. I vy dnes jste něco z to mohli tak nějak po nebesku nahlédnout.

Amen